

EDITO

NEEN AAN DE OORLOG, STOP DE NAVO!

De volgende grote NAVO-top vindt plaats op 14 juni in Brussel. Op het programma staat de bespreking van het nieuw Strategisch Concept dat voor de komende 10 jaar de rol van de NAVO in de wereld vastlegt. Het rapport dat hiervoor als inspiratie moet dienen, ‘NATO 2030: United for a New Era’, werd eerder dit jaar vrijgegeven en bevestigt de funeste militaristische logica van de alliantie.

De Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) werd in april 1949 opgericht door de VS, Canada en 10 West-Europese landen als een militaire verdedigingsalliantie tegen de Sovjet-Unie en het communisme in Europa. In 1952 vervoegden Griekenland en Turkije de NAVO en in 1955 werd West-Duitsland geïntegreerd. De Sovjet-Unie reageerde in mei 1955 met de oprichting van het Warschapact, een collectief defensieverdrag samen met 7 Oost-Europese communistische staten.

De NAVO en het Warschapact waren dus de militaire vleugels van het ‘kapitalistische Westen’ en het ‘communistiche Oosten’, de twee machtspolen tijdens de Koude Oorlog. Het groeiende wantrouwen tussen beide ideologische blokken zorgde in de tweede helft van de 20ste eeuw voor een grimmige wapenwedloop en stijgende militaire uitgaven. De leidende naties van elk blok, de VS en de Sovjet-Unie, ontwikkelden in hoog tempo steeds krachtigere kernwapens en verder reikende afleversystemen voor deze wapens. De wapenindustrie verdiende ondertussen fortuinen.

De val van de muur in 1989 en de implosie van de Sovjet-Unie in 1991 betekenden de definitieve ineenstorting van het Oostblok en het einde van de Koude Oorlog. Het Warschapact werd ontbonden midden 1991. Door het wegvalen van de primaire vijand, verdween ook de bestaansreden van de NAVO.

Om zichzelf in stand te kunnen houden, besloot de alliantie dat ze voortaan ook andere dan strikt collectief defensieve taken zou opnemen. Tijdens het gewelddadig uiteenspatten van Joegoslavië kwam de NAVO enkele keren actief tussen, met in 1994 de allereerste aanvalsoperaties. Er zouden er nog heel wat volgen. Het opzetten van militaire interventies buiten het grondgebied van de lidstaten is nochtans op geen enkele manier voorzien in het NAVO-verdrag. Toch bouwde de alliantie de afgelopen decennia een geschiedenis op van illegale oorlogsvoering, het bombarderen van burgers en het plegen van andere oorlogsmisdaden buiten het eigen grondgebied.

In 1999 lanceerde de NAVO een oorlog zonder VN-goedkeuring om Kosovo te helpen afscheiden van Servië. De illegale bombardementen kostten honderden burgers het leven en de eerste Kosovaarse president Hashim Thaçi, een nauwe bondgenoot van de NAVO tijdens de oorlog, staat nu terecht voor de vreselijke oorlogsmisdaden die hij pleegde onder dekking van de alliantie.

Na de aanslagen van 11 september 2001 riep de VS de ‘collectieve verdediging’ van de alliantie in om ten strijde te trekken in Afghanistan, meteen ook de eerste militaire operatie ver buiten de NAVO-zone. Twee decennia en vele tienduizenden gedode Afghaanse burgers

later, kondigde de NAVO het begin van de terugtrekking van haar troepen aan. De alliantie zal een verwoest land achterlaten waarin de Taliban –een oorspronkelijk NAVO-doelwit- sterk staat en waarin ondertussen ook islamistische terreurorganisaties, zoals de Islamitische Staat (IS), zijn opgedoken. In 2011 intervenieerde de NAVO in Libië. Het resultaat was een politieke en economische instorting van de staat, sektarische oorlogsvoering, mensenrechtenschendingen, duizenden burgerdoden, de verspreiding van wapens over de hele regio met de versterking van organisaties als IS tot gevolg, en een enorme vluchtelingencrisis.

Ondanks dit problematische parcours bestempelt de alliantie zich vandaag expliciet als een mondiale “crisis management-organisatie”. Uit het NAVO 2030-rapport blijkt duidelijk hoe de alliantie volhardt in haar militaristische logica. In een soort terugkeer naar de Koude Oorlogsfloor wil de NAVO zich de komende 10 jaar volledig richten op de gepercipieerde “mondiale dreiging” die uitgaat van Rusland en China. Die wordt gebruikt om het eigen voortbestaan en een aanhoudende westerse militaire opbouw te rechtvaardigen.

In 2014 engageerden de NAVO-lidstaten zich ertoe om hun nationale defensiebudgetten binnen de 10 jaar op te trekken tot 2% van hun Bruto Binnenlands Product (BBP). In 2014 waren er slechts 3 NAVO-leden die deze 2%-norm haalden. Eind 2020 waren dat er al 11. (Volgens de NAVO spendeerde België in 2020, 1,07% van zijn BBP aan Defensie.)

De militaire macht van de NAVO en zelfs van de VS alleen, blijft veruit superieur aan die van China en Rusland. China’s defensiebudget bedroeg vorig jaar iets meer dan een derde van dat van de VS, en Rusland kwam amper aan 8% van het Amerikaans budget. De kernwapenstaten van de NAVO blijven ondertussen zwaar investeren in de modernisering van hun nucleaire arsenaal. (Rond 2023 zouden ook de Amerikaanse kernwapens op Belgische bodem vervangen worden door nieuwere exemplaren.)

Washington beschouwt Rusland en vooral China al enkele jaren als ‘systemische rivalen’ in de strijd voor mondiale suprematie. Via het NAVO 2030-rapport moeten de Europeanen voor de komende 10 jaar volledig ingeligd worden in een anti-beleid gericht tegen deze landen.

Sinds het einde van de Koude Oorlog heeft de NAVO zich voornamelijk in oostelijke richting uitgebreid tot 30 lidstaten. Ze omvat nu het grootste deel van het voormalig communistische Oost-Europa en manifesteert zich militair langs de Russische grens. Het spelletje dat gespeeld wordt door de NAVO is levensgevaarlijk, aangezien Rusland en China eveneens kernwapens bezitten. Als het nieuw Strategisch Concept dat binnenkort vastgelegd wordt in Brussel de Koude Oorlogsmentaliteit van het NAVO 2030-rapport handhaaft, dan vormt de tot de tanden bewapende alliantie de komende 10 jaar zelf de grootste bedreiging voor de vrede en de mondiale veiligheid.

VREDE VZW OVER DE NAVO

- De NAVO vormt een belangrijke motor voor de militarisering van Europa en de overbewapening in de wereld. De alliantie spoort haar lidstaten actief aan om de defensiebudgetten op te trekken en te investeren in militair materiaal. Ze dient op die manier de belangen van het militair-industrieel complex en leidt jaarlijks vele miljarden weg van dringend noodzakelijke sociale, socio-economische en ecologische investeringen die maatschappijen veel veiliger maken dan wapens.

- De NAVO vormt een belangrijk obstakel voor mondiale nucleaire ontwapening. Kernwapens zijn arbitraire massavernietigingswapens die illegaal zijn volgens het internationaal recht. Toch blijven ze een cruciale component van de defensie- en afschrikkingspolitiek van de alliantie. Lidstaten worden onder zware druk gezet om zich niet aan te sluiten bij het nieuwe VN-Verdrag inzake het Verbod op Kernwapens. In het kader van de NAVO liggen er ook Amerikaanse kernwapens op Belgische bodem. Een kernwapenvrij België in een kernwapenvrije wereld is een noodzakelijke voorwaarde voor een veiligere toekomst.

- Het NAVO-concept van collectieve defensie impliceert dat de zin van het westers bondgenootschap gekoppeld is aan het bestaan van een vijand. De NAVO hanteert in toenemende mate een confrontatiepolitiek met Rusland en China om haar eigen bestaansreden, permanente bewapening en nucleaire doctrine te legitimeren. Dit werkt een bewapeningswedloop en de mondiale onveiligheid in de hand. Alleen diplomatieke akkoorden met Rusland en China over ontwapening, vertrouwensopbouw, en economische en politieke samenwerking kunnen tot een bredere en gemeenschappelijke veiligheid leiden.

- De NAVO heeft met de territoriale uitbreiding richting Oost-Europa, de bouw van een raketschild, de militaire troepenopbouw in Polen en de Baltische staten, en het uitdiepen van militaire relaties met landen als Oekraïne en Georgië geen rekening gehouden met de veiligheidsbepaarnissen van Rusland, waardoor het gevaar op militaire escalatie is gegroeid.

- De NAVO biedt uitsluitend militaire antwoorden op veiligheidsproblemen, dat geldt zelfs voor mondiale uitdagingen als de klimaatverandering. De oorlogen van de NAVO of van NAVO-lidstaten in de Balkan, Afghanistan, Irak en Libië resulteerden in vele onschuldige slachtoffers en zogenaamde ‘mislukte staten’ (failed states). De militaristische benadering van veiligheid gehanteerd door de NAVO blijft dus vaak contraproductief en dreigt de eeuwige oorlog alleen maar voort te zetten.

- De NAVO staat een echt gemeenschappelijke en menselijke veiligheid in de weg. Vrede vzw is daarom voorstander van de ontbinding van deze anachronistische, door het Westen gedomineerde militaire alliantie en kiest resoluut voor internationale veiligheidsinstellingen die beter de multilaterale diplomatieke en niet-militaire veiligheidsbenadering uitdrukken, zoals de Verenigde Naties en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE). We hebben dringend nood aan mondiale solidariteit en internationale samenwerking in plaats van militarisering en confrontatie.

Op 14 juni 2021 komen de leiders van de NAVO-landen samen in Brussel om de rol van de alliantie voor de komende 10 jaar vast te leggen. De vredesbeweging voorziet op **13 & 14 juni** een digitale **tegentop en acties**. Meer info op www.vrede.be/kalender

NEEN AAN DE OORLOG, STOP DE NAVO!

De Vredetelex is het driemaandelijks bewegingsblad voor leden van vzw Vrede. Hiermee houden we u op de hoogte van interessante activiteiten, campagnes en standpunten van de vredesbeweging
Nog geen lid? Surf naar www.vrede.be/lid

PETITIE: GEEN (NIEUWE) KERNWAPENS IN BELGIË

Hoewel ons land sinds 1975 deel uitmaakt van het Non-proliferatieverdrag dat o.a. verbiedt om kernwapens te stationeren op het eigen grondgebied, liggen er sinds 1963 -in NAVO-verband- een 20-tal Amerikaanse kernwapens (B61) op Belgische bodem. Tussen 2022-2024 zullen deze kernwapens vervangen worden door een gemoderniseerde versie (de B61-12).
Ons land bestelde alvast 34 peperdure F-35 gevechtsvliegtuigen die in staat zijn om de nieuwe bommen te transporteren en af te leveren.
De vredesbeweging lanceert nu een petitie met het oog op de definitieve verwijdering van de kernwapens uit België. Concreet vragen we de toevoeging van een Artikel

2 aan de wet van 11 april 1962. Deze wet geeft NAVO-troepen de toestemming om door het Belgisch grondgebied te trekken of er zich te vestigen. Het voorgestelde Artikel 2 luidt: “Artikel 1 laat geenszins het stationeren, de behandeling of het transport van kernwapens toe, noch het gebruik of de installatie van lanceerplaatsen en de stockage van nucleaire munitie.”

Onmogelijk? Helemaal niet! Dit artikel werd reeds voorgesteld door parlementsleden in 1962. Het amendement werd uiteindelijk gedropt omdat de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken, Paul-Henri Spaak, verzekerde dat “het niet de intentie is van de regering om [met de wet van 11 april 1962] de installatie van nucleaire lanceerplatformen in België toe te staan”. Een jaar later arriveerden de kernwapens in ons land.

Voor de duidelijkheid: de plaatsing van kernkoppen op Belgische

bodem is illegaal volgens het internationaal recht en in strijd met de wil van de meerderheid van de bevolking.

Een toevoeging aan de wet van 11 april 1962 kan op nationaal niveau een expliciet verbod verankeren. Het doel van de vredesbeweging is om 25.000 handtekeningen te verzamelen. Binnen het kader van de nieuwe wet op verzoekschriften moeten we dan gehoord worden in het parlement, waar we de wetswijziging willen voorstellen.

Onderteken de petitie op www.nonukes.be

BIKES NOT BOMBS

26 september 2021
Fietstocht @ Kleine Brogel
info : www.nonukes.be

MONDIALE MILITAIRE UITGAVEN STIJGEN, ONDANKS PANDEMIE

Het ‘Stockholm International Peace Research Institute’ (SIPRI) volgt de wereldwijde militaire uitgaven op de voet en publiceerde zopas de cijfers voor 2020. En wat blijkt? Nooit eerder lagen de mondiale militaire uitgaven zo hoog. Ze bedroegen in 2020 zo’n 1981 miljard dollar! Dat is een stijging met 2,6% ten opzichte van het jaar ervoor, en 2019 en 2018 waren ook al recordjaren. De stijging van de militaire uitgaven is des te opmerkelijk, omdat de wereldwijde economie in 2020 met 4,4% kromp als gevolg van de COVID-19-pandemie.

Met stip op nummer 1 in de top 10 van landen met de hoogste militaire uitgaven prijkt de VS. De militaire uitgaven stegen er in 2020 tot 778 miljard dollar (+4,4% ten opzichte van 2019). Dat is ruimschoots meer dan het totaal van alle andere landen in de top 10, die samen 703 miljard dollar besteedden. De VS alleen, neemt maar liefst 39% van de wereldwijde militaire uitgaven voor zijn rekening.

De militaire uitgaven van China, de 2de in de top 10 van 2020, worden door SIPRI geschat op 252 miljard dollar (+1,9% t.o.v. 2019). China vormt een uitzondering in de top 10, omdat het als enige land het aandeel van de militaire last in verhouding tot de economie niet heeft doen toenemen.

De top 5 van grootste militaire spendeers wordt vervolledigd door India (72,9 miljard, +2,1%), Rusland (61,7 miljard, +2,5%) en het Verenigd Koninkrijk (59,2 miljard, +2,9%).

Dat de wereldwijde militaire uitgaven zo sterk stijgen is mee het gevolg van de afspraak in NAVO-verband om de defensiebudgetten van de lidstaten tegen 2024 te laten aangroei tot 2% van hun BBP’s. De NAVO-landen zien hun gezamenlijke aandeel in de wereldwijde militaire uitgaven opklimmen tot ongeveer 55%. Volgens de NAVO zelf stegen de militaire budgetten van de lidstaten tussen 2015 en 2020 met 132 miljard dollar.

Opvallend is de steile evolutie in België. Volgens SIPRI stegen de Belgische militaire uitgaven vorig jaar met maar liefst 12% in vergelijking met 2019, tot 5,5 miljard dollar. Het jongste NAVO-rapport treedt deze cijfers bij en meldt een toename van de Belgische militaire budgetten met iets meer dan 11% tussen 2019 en 2020. Ons land schuift in de wereldwijde ranking van militaire uitgaven op naar plaats 37, en naar de 13de plaats van de 30 NAVO-lidstaten.

De Europese militaire uitgaven stegen met 4% sinds 2019: +3,9% in West-Europa en +6% in Centraal-Europa. Een duidelijk gevolg van de NAVO-druk en de gepercipieerde Russische dreiging. De Russische militaire uitgaven bedragen nochtans maar 5,6% van die van de NAVO-lidstaten.

In Azië en Oceanië stegen de militaire uitgaven met 2,5%, wellicht als gevolg van toegenomen spanningen in en rond de Zuid-Chinese Zee. Ook in Afrika stegen de militaire uitgaven met 5,1% ten opzichte van 2019 (+6,4% in Noord-Afrika en +3,4% in Sub-Sahara). Enkel in Zuid-Amerika (-2,1%) en het Midden-Oosten (-6,5%) leidde de pandemie tot een daling van de militaire bestedingen.

De internationale vredesbeweging roept regeringen wereldwijd op om werk te maken van een drastische daling van de militaire budgetten en de vrijgemaakte middelen te besteden aan echte menselijke veiligheid. De steeds groter wordende militaire capaciteiten zijn totaal onverantwoord. Ze zijn ook volkomen nutteloos gebleken in de strijd tegen de COVID-19-pandemie en beschermen ons evenmin tegen andere wereldwijde noodsituaties zoals de klimaatverandering. Zoals de slachtoffers van de oorlogen in Afghanistan, Irak, Jemen en elders bovendien kunnen getuigen, maakt militarisme conflicten erger in plaats van ze op te lossen.

VREDETELEX

KLNDR

MEER INFO
WWW.VREDE.BE

OP DE HOOGTE BLIJVEN VAN DE KALENDER?
SCHRIJF JE IN OP DE DIGITALE NIEUWSBRIEF VIA VREDE.BE!

19.04<30.10	BORN REFUGEE – A ROHINGHYA STORY: TURJOY CHOWDHURY www.ccdfactorij.be - Zaventem	TENTOONSTELLING
DO 20/05	VAN LIEFDADIG NAAR RECHTVAARDIG www.11.be - online	BOEKVOORSTELLING
27.05<29.05	INTERNATIONAAL HUMANITAIR RECHT www.rodekruis.be - online	OPLEIDING
ZA 29/05	VIA VELO PALESTINA www.viavelopalestina.be - Brussel	ACTIE
ZO 13.06	NAVO-TEGENTOP www.vrede.be	WEBINAR + ACTIE
MA 14.06	NAVO-TEGENTOP www.vrede.be	WEBINAR + ACTIE
ZA 19.06	INSPIRATIENETWERK: STATE OF THE REGION www.stateoftheregion.org - Gent	NETWERKACTIVITEIT
ZA 26.06	ONDERZOEKSWORKSHOP: STOP WAPENHANDEL www.vredesactie.be - Brussel	WORKSHOP
ZO 08.08	HIROSHIMA-NAGASAKI HERDENKING www.vrede.be - Gent	EVENEMENT
ZA 11.09	MANIFIESTA 2021 www.manifesta.be - Oostende	FESTIVAL
DI 21.09	INTERNATIONALE DAG VAN DE VREDE www.vrede.be	EVENEMENT
ZO 26.09	BIKES NOT BOMBS www.nonukes.be - Kleine Brogel	ACTIE

Affiche: Iman Rezane

NAVO TEGENTOP

WEBINAR & ACTIES

13 & 14 JUNI - BRUSSEL

WWW.VREDE.BE

VREDETELEX 044

Driemaandelijks tijdschrift van vzw Vrede | Dok Noord 4F 203, 9000 Gent
Editie april - mei - juni 2021

Vlaamse overheid

VREDE.BE